

Witold Hensel, Ewa Springer

Kruszwica, pow. Inowrocław

Informator Archeologiczny : badania 1, 229-230

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

odsłonięta tu fundament muru kamiennego biegnącego w kierunku wschód - zachód (dł. 80 m) następnie na osi północ - południe (dł. 8 m) i ponownie na zachód. Grubość muru wynosi ok. 100 cm, posadowiony ^{jest} na głębokości ok. 160 cm. Mur datowany wstępnie na przełom XVI i XVII wieku. W niewielkiej odległości na południu odkryto fragment muru kamiennego równoległe usytuowanego do muru wyżej opisanego (szer. 150 cm, posadowiony na głębokości 210 cm). Poniżej stopy fundamentowej odkrytych murów, pod warstwami nasypu, salegala warstwa kulturowa z materialem ceramicznym z okresu późnorzymskiego i wczesnośredniowiecznego. Liczne fragmenty naczyń z okresu wczesnego średniowiecza zdobione są ornamentem linii falistych. W badanym rejonie odsłonięto również fragment konstrukcji kamiennej biegnącej w linii północ-południe o trudnym do określenia charakterze i funkcji.

2. Wykop usytuowany na dziedzińcu zamkowym dostarczył dalszych danych o do stratygrafii i układu terenu.

3. W piwnicy skrzydła wschodniego zamku odsłonięto fragment fundamentu muru kamiennego usytuowanego w linii północ-południe (szer. ok. 120 cm).

Badania tegoroczne dostarczyły nowych danych związanych z zespołem architektonicznym zamku w Krasiozynie oraz nowych materiałów archeologicznych. Postuluje się podjęcie dalszych prac wykopaliskowych, które ostatecznie pozwolą ustalić charakter odsłoniętych murów.

K R U S Z W I O A,
pow. Inowrocław

Pracownia Archeologiczna
IHKM PAN w Kruszwicy

Badania prowadzili prof.dr Witold Hensel i mgr Ewa Sprin-

ger, finansował IHKM PAN.

Tegoroczne badania prowadzone na wczesnośredniowiecznym podgrodzium rzemieślniczym objęły wykopy usytuowane na wale obronnym oraz wewnątrz podgrodzia o łącznej powierzchni 114 m². W wykopie wytyczonym w zachodniej części wału obronnego, w sąsiedztwie bramy wjazdowej, zdjęto 15 następujących poziomów konstrukcyjnych wyznaczonych przez legary przebiegające równoległe do biegu wału. Na legarach spoczywały poprzecznie ułożone bierwiona. Poszczególne poziomy przesypywane były warstwami piasku. Od strony zewnętrznej wał został spalony.

W wykopach wewnątrz osady, wyeksplorowano warstwy osadnicze (nr 9 - 19) datowane od połowy XII w do przełomu X/XI w. Odsłonięto 3 chaty o konstrukcji zrębowej (dł. ścian 4 - 5 m), dalszy ciąg ulicy wymoszczonyj dranicami, gliniane paleniska przemysłowe (jedno w obudowie drewnianej) oraz kilka jam odpadkowych. Warstwa osadnicza z X/XI w. nie zawierała żadnych konstrukcji. Największa ilość zabytków pochodziła z XI w. Do najcenniejszych należą: grzebień rogowy w pochewce, zdobione ramię składanej wagi brązowej, 3 pierścionki brązowe oraz kabłączki skroniowe. Ceramika jest obtaczana, w najstarszej warstwie osadniczej zdobiona nalepianymi listwami.

Celem ustalenia daty spalenia wału obronnego należy przebadać jeszcze odcinek wewnętrznego lica wału, na który prawdopodobnie nakładają się warstwy osadnicze XIII w. Planowane jest zbudowanie rezerwatu nad odsłoniętą w ubiegłym roku bramą wjazdową.